

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

№1

2026
yanvar

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 842 sahifa.
2026-yil, yanvar

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Botirali Roxataliyevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ И ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА УЗБЕКИСТАНА.....	26
Каракулов Фарход Зайпудинович	
TRANSPORT TIZIMIGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISH VA TAKOMILLASHTIRISH USULLARI	33
Bababekova Gulchexra Baxtiyarovna	
QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQUARUVCHI KORXONALARNING SIFAT MENEJMENTI TIZIMINI BAHOLASH	38
Achilov Ilmurad Nematovich	
TURIZM OBYEKTLARINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMLARI.....	45
Toshtemirov Xojiakbar Qahramon o'g'li	
КАЧЕСТВО КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ БАНКОВ УЗБЕКИСТАНА ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ПРОБЛЕМНЫХ КРЕДИТОВ	51
Алиева Сусанна Сейрановна	
ВЛИЯНИЕ ЛИБЕРАЛИЗАЦИИ И РЫНОЧНЫХ МЕХАНИЗМОВ НА РАЗВИТИЕ ОВЦЕВОДСТВА И КАРАКУЛЕВОДСТВА В ГЛОБАЛЬНОМ МАСШТАБЕ	58
Нуриллаев Жамолиддин Ярашевич	
BARQAROR INVESTITSİYALAR: IQTISODIYOTDAGI ROLI VA DOLZARBLIGI	65
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
KRAUDFANDING – BARQAROR RIVOJLANISHNI AMALGA OSHIRISH UCHUN INNOVATSION MOLIYAVIY VOSITA SIFATIDA.....	71
Ashurova Oltin Yuldashevna	
FUQAROLIK JAMIYATI INSTITUTLARINI DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB-QUVVATLASHDA MOLIYAVIY BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISH MASALALARI.....	78
Xusanova Gulsum Baxtiyorovna	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI UCHUN BARQAROR BREND QIYMATINI SHAKLLANTIRISH STRATEGIYALARI	84
Bekmurod Davlatmurotovich Ollaberganov, Zilola Baxramovna Abdikarimova	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISHDA KORPORATIV BOSHQARUVNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	89
Atajanov Kamal Atavayevich	
AVTOTRANSFORMATORLARNING TASHQI MAGNIT MAYDONINING MATEMATIK MODELI	96
Pirmatov Nurali Berdiyrovich, Bekishev Allabergen Yergashevich, Baxriddinov Begzod Alibek o'g'li	
O'ZBEKISTON VA JAHON AMALIYOTIDA BUDJET MUASSASALARIDA BUXGALTERIYA HISOBINING RIVOJLANISHIGA RETROSPEKTIV TAHLIL	101
Berdiyev Toshkenboy Panjiyevich	
TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH: RISKGA ASOSLANGAN YONDASHUV VA AMALIY MEKANIZMLAR	108
Tojiyev Sardor Dilmurod o'g'li	
TIJORAT BANKLARI DEPOZIT BAZASINI MUSTAHKAMLASHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	113
Shayxiev Boburbek Ulug'bekovich	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI ASOSIDA OLIY TA'LIM TIZIMINI TRANSFORMATSIYA QILISHNING KONSEPTUAL MODELI.....	120
Abdullayev Javohir Abdumalik o'g'li	

GEODEZIYA VA GIS TEXNOLOGIYALARINING INTEGRATSIYASI.....	125
Ziynura sabirova	
RESPUBLIKADA UY-JOY QURILISHI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA DAVLAT VA XUSUSIY SEKTOR HAMKORLIGINING O'RNI	129
Otajonov Tohirjon Xo'janazar o'g'li	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМЫ СОЦИАЛЬНО-ТРУДОВЫХ ОТНОШЕНИЙ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА АО «УЗБЕКИСТОН ТЕМИР ЙУЛЛАРИ» В УСЛОВИЯХ СТРУКТУРНЫХ РЕФОРМ.....	133
Кадилова Шарофат Амоновна	
KASBLARNI MODERNIZATSIYA QILISH VA MEHNAT BOZORINING YANGI MODELINI BARPO ETISH	139
Ruziyev Oybek Abdumuminovich, Nurboyev Jaloliddin Mamadiyevich	
O'ZBEKISTONDA AVTOMOBIL BIZNESINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	143
Saidov Dilshodbek Razzakovich	
QISHLOQ JOYLARIDA MEHNAT RESURSLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH USULLARI	148
Amaniyazova Rayhan Bayniyazovna	
ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ЭКСПЛУАТАЦИОННОЙ УСТОЙЧИВОСТИ МАЛОМОЩНЫХ СЕТЕВЫХ СОЛНЕЧНЫХ ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКИХ СТАНЦИЙ В УСЛОВИЯХ УЗБЕКИСТАНА	153
Кудратов Афзалхужа Рустамович, Далмурадова Наргиза Нуриллаевна, Шогучкаров Санжар Кодирович	
MINTAQADA PARRANDACHILIK SANOATINI RIVOJLANTIRISHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA ULARNING IQTISODIY SAMARADORLIKKA TA'SIRI	161
Qarshiyev Obidjon Egamberdiyevich	
INNOVATSION BANK EKOTIZIMLARINING TIJORAT BANKLARI RIVOJLANISHIDAGI ROLI	165
Aliyev Hasan Rayimjonovich	
ANALYSIS OF FACTORS OF INTENSIVE ECONOMIC GROWTH IN UZBEKISTAN	171
Sharipov Kamil	
SUN'IY INTELLEKT – TO'RTINCHI SANOAT INQILOBINING ASOSI.....	176
Kalonov Muxiddin Baxriddinovich	
KORXONALARDA MOLIVAVIY BOSHQARUVNING TASHKILY VA IQTISODIY MASALALARI	187
Jumayev Samariddin Ziyodullaevich	
YASHIL IQTISODIYOT KONSEPSIYASI ASOSIDA KICHIK BIZNES FAOLIYATINI OSHIRISH YO'LLARI	193
Isroilov Dilshodbek Rustamovich	
TALABALARDA O'Z-O'ZINI TARTIBGA SOLISH KO'NIKMALARINING RIVOJLANISHIDA INTERAKTIV TA'LIM PLATFORMALARINING O'RNI	198
Bozorova Muazzam Hamid qizi, Hakimova Gulnora Abdullo qizi, Hakimova Mushtariybonu Hamid qizi	
XIZMAT KO'RSATISH TARMOQLARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA MONOPOLIYAGA QARSHI NAZORATNING XORIJIY TAJRIBASI	203
Bekbutayev Nodirjon Fayzullayevich	
XORAZM VILOYATIDA KAMBAG'ALLIK DARAJASINING O'ZGARISHI VA BU JARAYONGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI	208
Mayliyeva Sadoqat Safayozovna	
IQTISODIY-MATEMATIK VA SSENARIYLI YONDASHUVLARDAN FOYDALANIB SANOAT RIVOJLANISHINI BAHOLASH VA PROGNOZLASH	213
Turdiyev Ulug'bek Qayumovich, Qayumova Nurafshona Ulug'bek qizi	
EKSPORTNI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARINING DOLZARBLIGI	217
Abdivaliyev Shahzodbek Xayrullayevich, Mutalov Sultonbek Abduraim o'g'li, Baymanova Mavlyuda Djurayevna, Ubaydullayeva Gulchexra Erkabayevna, Aipova Iroda Ikramovna	

LEGAL AND INSTITUTIONAL FOUNDATIONS OF ECONOMIC COOPERATION BETWEEN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN AND INTERNATIONAL FINANCIAL INSTITUTIONS	222
Yovkochev Sherzod	
ICHKI AUDIT FUNKSIYALARINING ICHKI NAZORATNI TA'MINLASHDAGI AHAMIYATI	228
Tursunov Shohruxmirzo Baxtiyor o'g'li	
MOSH DONINI YANCHIB Olishda qo'llaniladigan qurilmani loyihalash	232
Qurbanov Abdimalik Jo'rayevich	
DAVLAT BOSHQARUVIDA SAMARADORLIKNI BAHOLASH: INSTITUTSIONAL MEXANIZMLAR, RAQAMLI YECHIMLAR VA AMALIY KUTILMALAR	239
Sarvar Saidov Xayrulloevich	
O'ZBEKISTONDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISH KONSEPSIYASI DOIRASIDA UNING INFRATUZILMASINI TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH BORASIDA TAVSIYALAR	244
Tashov Mizrob Maxmudovich	
DAVLAT BOSHQARUV ORGANLARIDA INSON KAPITALINI BOSHQARISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARI	251
Mashrabaliyev Ibroximbek Mashrabaliyevich	
ФИНАНСЫ И ВЫСШАЯ МАТЕМАТИКА В КОНТЕКСТЕ ГЛОБАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ И ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА	257
Айматова Фарида Хуразовна	
ZAMONAVIY IQTISODIY RIVOJLANISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING ROLI	263
Salayeva Dilafro'z Aybekovna	
ДИАГНОСТИКА СИНХРОННОГО ДВИГАТЕЛЯ НА ОСНОВЕ ИЗМЕРЕНИЯ ВНЕШНЕГО МАГНИТНОГО ПОЛЯ	267
Пирматов Нурали Бердярович, Бекишев Аллаберген Ергашевич, Мамуров Алмас Жумабой угли	
XORIJIIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI ASOSIDA SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI VA XUSUSIYATLARI	275
Kurbanova Shaxnoza Yuldashbayevna	
СТРАТЕГИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА СТОИМОСТИ КОМПАНИИ В СДЕЛКАХ СЛИЯНИЙ И ПОГЛОЩЕНИЙ	279
Ли Илларион Георгиевич	
KO'P YADROLI CPU VA GPU ARXITEKTURALARIDA DIFFERENSIAL TENGLAMALARNI SONLI YECHISH UCHUN PARALLEL ALGORITMLARNI ISHLAB CHIQUISH VA SAMARADORLIGINI BAHOLASH	284
Ismailov Shixnazar Rashid o'g'li, Ubaydullayev Farrux Fathulla o'g'li, Odilov Asliddin Isoq o'g'li	
СИСТЕМАТИЧЕСКОЕ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ — ОСНОВА ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЭКОНОМИКИ	291
Муталов Абдуазим	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSIYALARNING HUDUDIIY TARKIBI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	295
Ermamatov Shonazar Jumakulovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA INVESTITSIYA SIYOSATI: INSTITUTSIONAL VA RAQAMLI ISLOHOTLAR	302
Sobirov Yo'ldoshboy Ro'zimboevich	
QASHQADARYO VILOYATINING IJTIMOIIY-IQTISODIY SALOHIIYATI VA BARQAROR RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	310
Tuyev Abdurahmon Yusubovich	
ТЕМИР YO'L STANSIYALARIDA STRELKALI O'TKAZGICH QURILMALARI BO'YICHA YO'L QO'YILGAN NOSOZLIKLAR VA ULARNING TAHLILI	315
Yunusova Gulshanoy Umarali qizi	

SANOAT KORXONALARIDA ASOSIY FONDLARDAN VA ISHLAB CHIQUVATIDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI.....	320
Ulashev Xubbim Askarovich	
TURLI YO'L SHAROITLARIDA TO'QNASHUV PAYTIDA TORMOZLASH VA BOSHQARUV PARAMETRLARI	324
Uralbayev Anvar Ubaydullayevich	
YANGI YARATILGAN MAHALLIY DURAGAY PILLALARNI YAKKA CHUVISH NATIJALARINING TAHLILI.....	328
Sobirov Qo'ziboy Erkinovich	
UY-JOY KOMMUNAL XIZMAT KO'RSATISHNI ZAMONAVIY YO'LLARI.....	332
Boboqulov S.B.	
TARJIMON DASTURLARIDA MULTITILLARNI TASNIFLASH: MAVJUD YONDOSHUVLAR VA MUAMMOLAR	338
Maxmudjanova Sayyora Yashin qizi	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIDA ICHKI AXBOROT TIZIMLARINING MODERNIZATSIYASI ORQALI ISHLAB CHIQUVATIDAN JARAYONLARINI OPTIMALLASHTIRISH	343
Yo'ldoshev Nodirbek Ne'matjon o'g'li	
NEFT VA GAZ TERMINOLOGIYASINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISHINING NAZARIY ASOSLARI.....	349
Jo'rayeva Malohat Muhammadovna, Quryozova Gulshan Akmal qizi	
УСИЛЕНИЕ РОЛИ МЕЖДУНАРОДНЫХ ДЕНЕЖНЫХ ПЕРЕВОДОВ В ДОСТИЖЕНИИ УСТОЙЧИВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА В УЗБЕКИСТАНЕ	355
Гимранова О. Б.	
TIJORAT BANKLARI FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA INVESTITSIYA OPERATSIYALARINING AHAMIYATI.....	361
Yuldashev Fozil Turapovich	
QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'INI HISOBLASH VA UNDIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI	373
Jumanazarov Alisher Toshtemir o'g'li	
ВЛИЯНИЕ КАЧЕСТВА ПУБЛИЧНОГО ФИНАНСОВОГО УПРАВЛЕНИЯ НА ДИНАМИКУ ЭКОНОМИКИ	377
Наимов Шохрух Шарофиддинович	
DIVIDEND SIYOSATINI SHAKLLANTIRISHDA FOYDA SIFATI VA FOYDANI BOSHQARISHNING TA'SIRI.....	383
Eshev Furqat A'zamovich	
ТРАНСФОРМАЦИЯ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ УМНЫМ ГОРОДОМ НА БАЗЕ ЦИФРОВЫХ ПЛАТФОРМ С ОРИЕНТАЦИЕЙ НА ЧЕЛОВЕКА	388
Рахимова Мадина Шухрат кизи	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA HISOB SIYOSATINING USLUBIY JIHATLARI	393
Toshpo'latov A. A.	
MOLIYAVIY HISOBOT ISHONCHLILIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI.....	398
Zufarova Zilola Rahim qizi	
RAQAMLI PUL TIZIMINING KORRUPSIYA VA YASHIRIN IQTISODIYOTGA QARSHI KURASHDAGI INSTITUTSIONAL AHAMIYATI.....	403
Putatov Dilshod Xaqberdiyevich, Abdiyev Mansur Musurmonovich	
KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA SOLIQ HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH.....	408
Toshtemirov To'liqin Toirjonovich	
АКТИВИЗАЦИЯ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ И ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИНВЕСТИЦИЙ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ В УСЛОВИЯХ ПРИАРАЛЬЯ (НА ПРИМЕРЕ РЕСПУБЛИКИ КАРАКАЛПАКСТАН).....	411
Жоллыбеков Хурмет Бахыт улы	

KORPORATIV MUNOSABATLAR ISHTIROKCHILARINING HUQUQLARINI HIMOYA ETISH VA TA'MINLASHNING HUQUQIY-IQTISODIY SHAKLLARI	416
Rustamova Dilbar Rustamovna	
IQTISODIY TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA STRATEGIK MENEJMENTNI RIVOJLANTIRISHNING XORIJIY Tajribalari	423
Ismadiyarov Alisher Abduraxmon o'g'li	
METALLURGIK TEXNOGEN CHIQINDILARDAN KAMYOB METALLARNI AJRATIB OLISH TEKNOLOGIYASI	427
Qayumov Oybek Azamat o'g'li, Ro'ziyev Ulug'bek Mamarasulovich, Abdullayev Farruh Odiljon o'g'li	
TRANSCHEGARAVIY ELEKTRON SAVDONI TAKOMILLASHTIRISHDA XO'JALIK ALOQALARI LOGISTIKASI	434
Yakubov Maksadxan Sultaniyazovich, Jumaboev Behzod	
YASHIL IQTISODIYOTGA INVESTISIYALARNI JALB QILISH	443
Raimjanova Madina Asrarovna	
O'ZBEKISTONDA ZARGARLIK XIZMATLARI BOZORINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI	448
Azizova Roxila Baxodir qizi	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARI FAOLIYATIDA INVESTITSİYALARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH	452
Isakova Naima Ikromjonovna	
RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKATLAR IQTISODIYOTIDA AJ "HUDUDIY ELEKTR TARMOQLARI" MOLIYAVIY BARQARORLIGINI MUSTAHKAMLASH YO'LLARI	459
Bo'ranboyeva Shoira Rustamovna	
"QISHLOQ HUDUDLARIDA XOTIN-QIZLARNING BARQAROR TURMUSH TARZINI TA'MINLASHDA NODAVLAT NOTIJORAT TASHKILOTLARINING O'RNI VA AHAMIYATI"	466
Xoliyorova Shoxista Qahramon qizi, Niyozova Ruxsora	
SMART TOURISM KAK INSTRUMENT USTOYCHIBOYO RAZVITIYA TURISTSKIX REGIONOV: MEJDUHARODNYY OPIYT I REGIONALNAYA ADAPTIATSIYA	471
Usmanova Aziza Baxodirovna	
XUFIYONA IQTISODIYOT KO'LAMINI QISQARTIRISHDA SOLIQ MA'MURCHILIGINI RIVOJLANTIRISHNING TUTGAN O'RNI	477
Atamurodov To'liqn To'ymurodovich, Mamatkulov Salimjon Rahmonkulovich, Abdiyev Mansur Musurmonovich	
IQTISODIYOTDA TURIZM O'RNINI STATISTIK TAHLILINING XALQARO STANDARTLARI VA TAJRIBALARI	482
Jumanova Zilola Tuychiyevna	
INVESTITSIYA LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISH TIZIMIDA BANK KREDITLARINING O'RNI VA AHAMIYATI	489
Faxriddinov Temur Faxriddin o'g'li	
XALQARO MOLIYA BOZORLARIDAN MOLIYAVIY RESURLARNI JALB ETISHDA SUVEREN KREDIT REYTINGLARINING O'RNI	494
Mamadaliyev Poziljon Mansurjon o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA MIJOZLAR BILAN O'ZARO MUNOSABATLAR RIVOJLANISH HOLATI TAHLILI	500
Ismailova Ma'mura Eldorovna	
MILLIY SANOAT RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA INSON KAPITALINING O'RNI	506
Yunusov Foziljon G'ulomqodirovich	
XONDIZA KONI POLIMETALL RUDALARINI FLOTATSIYALASHDA REAGENT REJIMINI TAKOMILLASHTIRISH	511
Shodiyev Abbas Ne'mat o'g'li, Egamberdiyev Baxtiyor Barat o'g'li	
EKSPORT-IMPORT OPERATSIYALARI BO'YICHA MUDDATI O'TGAN DEBITOR QARZDORLIKNI ANIQLASHDA RAQAMLI SOLIQ NAZORATI MONITORINGINING QO'LLANILISHI VA SAMARADORLIGI	517
Tashmuxeamedov Dilmurod Mirabzalovich	

SOLIQ SALOHİYATIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA ULARNING TA'SIRI	522
Jurayev Xusan Atamuratovich	
IMPROVING MECHANISMS FOR ATTRACTING FOREIGN INVESTMENTS	528
Sobirov A. Abdurasul	
MINTAQADA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA INVESTITSİYALARNING AHAMIYATI	533
Masharipov Sardorbek Farxadovich	
TECHNOLOGY-DRIVEN VISITOR MANAGEMENT SYSTEMS FOR ENHANCING MUSEUM EXPERIENCE AND PERFORMANCE	539
Ibroximova Aziza Abbasovna	
XALQARO MOLİYAVIY INSTITUTLARNING O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA TA'SIRI	545
Kurbonbekova Moxichexra Turobjonovna	
NAVOIY KON-METALLURGIYA KOMBINATIDA "AQLLI KON" KONSEPSIYASINI AMALGA OSHIRISH TAJRIBASI	551
Kurbanova Mehriniso Nematjanovna	
INVESTITSIYA JARAYONLARINING HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISHGA STRATEGIK TA'SIRI	556
Ibrohimov Behzodbek Baxromjon o'g'li	
SAMARQAND VILOYATI SAVDO KORXONALARI FAOLIYATINING TASHKILY VA IQTISODIY XUSUSIYATLARI	562
Toxirova Gullola Mirkamolovna	
ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЕМ СТРЕЛКОВОГО СПОРТА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	568
Юсупов И.	
ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ УПРАВЛЕНИЯ СТРАТЕГИЕЙ ПРЕДПРИЯТИЯ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ	573
Тарават Абдул-Салам	
MAHALLIY AHOLINING ISHTIROKINI TA'MINLASH TIZIMLARINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI TURISTIK MINTAQALARNI RIVOJLANTIRISH ZARURATI	581
Abduxamidov Sarvar Adxamovich	
MUQOBIL ENERGIYA VOSITALARINI JORIY ETISH HOLATINING STATISTIK TAHLILI	586
Ashurov Azizbek Ergash o'g'li	
YANGI O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM MUASSASALARI AXBOROT-RESURS MARKAZLARI FAOLIYATINI STRATEGIK BOSHQARISH MODELI	592
Qurbanova Muazzam Fazliddinovna	
MEHMONXONA SANOATIDA ESG TUSHUNCHASI VA UNING AHAMIYATI	596
Xusenova Mexrangiz	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKCHILIK ASOSIDA HUDUDLARNING INVESTITSIYAVIY JOZIBADORLIGINI OSHIRISH VA XORIJIY INVESTITSIYALARNI JALB ETISH	600
Amirova Dilshoda, Usmonova Shahrinoz Ilhom qizi	
MINTAQQA IQTISODIYOTINI RIVOJLANISHIDA TADBIRKORLIK FAOLIYATI SAMARADORLIGINING ROLINI EMPIRIK JIHATDAN TAHLILI	605
Bekbergenov G'ayrat Shuxratovich	
NITROGEN FIXATION CHARACTERISTICS OF AZOLLA CAROLINIANA UNDER THE INFLUENCE OF HEAVY METAL (CR ⁶⁺)	610
Sh. Azimov, E. Egamberdiev, S. Turabdajanov	
EKOLOGIK TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA DAVLAT SIYOSATI VA NORMATIV-HUQUQIY TARTIBGA SOLISHNING TA'SIRI	616
Mirzayeva Nilufar Sabirjanovna	

«O'ZBEKNEFTGAZ» AKSIYADORLIK JAMIYATIDA «ESG» STANDARTLARINI JORIY ETISH	622
Ibragimova Saodat Abdumo'minovna, Xusainov Ravshan Raximovich	
O'ZBEKISTON SANOATINING HOZIRGI HOLATI VA IQTISODIY KO'RSATKICHLARI DINAMIK TAHLILI	627
Ne'matov Shoxruxbek Ma'murjon o'g'li	
SOLIQ TIZIMI SAMARADORLIGINI BAHOLASH: KLASSIK VA ZAMONAVIY METODOLOGIK YONDASHUVLAR	634
Ugay Darya Sergeevna, Raxmonov Doniyor Ixtiyor o'gli, Mamanov Alisher Umbarovich	
MEVA-SABZAVOTCHILIK TARMOG'INING EKSPORT SALOHIYATINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINING DINAMIK TAHLILI	642
Ergashev Jamshid Axmadaliyevich	
KORXONALAR IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING USLUBIY YONDASHUVLARI	647
Jamoliddinov Jobirbek Bohodir o'g'li	
KICHIK BIZNES SEKTOR FAOLIYATI IQTISODIY BARQAROR RIVOJLANISH OMILI SIFATIDA	652
Batirova Raxima Abdujabbarovna, Sirojiddinov Ikromiddin Qutbiddinovich	
MINTAQALAR MIQYOSIDA FARMATSEVTIKA SANOATINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR MAQSADLARI HAMDA ULARNI TA'MINLASH MEXANIZMLARI	656
O'taganova Umida Egamberdi qizi	
QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARIDA INVESTITSION FAOLIYATNI BOSHQARISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	663
Nazirova Sayyora Baxtiyorovna	
MAHALLIY JUN TOLALARINING GEOMETRIK VA FIZIK-MEXANIK XOSSALARINI NOTO'QIMA MATOLAR ISHLAB CHIQRISH TEXNOLOGIYASI NUQTAI NAZARIDAN TADQIQ ETISH	667
Ermatov Shavkat Qulmatovich, Omonturdiyev Ortiq Eshboyevich	
TADQIQOT DIZAYNINI ISHLAB CHIQISH JARAYONIDA GIPOTEZALARNI SHAKLLANTIRISH, O'ZGARUVCHILAR TIZIMINI TANLASH VA EKONOMETRIK IDENTIFIKATSIYA STRATEGIYASINI ASOSLASH	671
Usmonov Maxsud Tulqin o'g'li, Qodirov Farrux Ergash o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA TURIZM XIZMATLARI BOZORI HOLATI VA UNING MUAMMALARINI TAHLIL QILISH USULLARI	678
Xudayberganov Dilshod Tuxtabayevich	
O'ZBEKISTONDA AKSIYADORLIK JAMIYATLARI AKSIYALARI NARXINI O'ZGARISHI TAHLILI	682
Ibragimov G'anjion G'ayratovich	
QASHQADARYO VILOYATIDA IJTIMOY-IQTISODIY TIZIMLARNI SAMARALI BOSHQARISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	688
Alimov Fazliddin Xalimovich	
TEMIR YO'L TRANSPORTI QUYMA DETALLARINING KIMYOVIY TARKIBI VA MEXANIK XOSSALARI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIKNI TADQIQ ETISH	693
Tursunov Nodirjon Qayumjonovich, Saidraximov Azizjon Azim o'g'li, Nuriddinov Otabek Shuhrat o'g'li	
KAM QAVATLI TURAR-JOY BINOLARINI QURISHDA AN'ANAVIY QURILISH ASHYOLARIDAN FOYDALANISHNING IJOBIY TOMONLARI	702
Toshniyozov Otabek Hakimovich	
МИГРАЦИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА КАК ФАКТОР ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА	706
Аскарова М.Т.	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ФИНАНСОВОГО УЧЕТА В ЧАСТНОМ МЕДИЦИНСКОМ УЧРЕЖДЕНИИ	711
Алимджанова Юлдуз Азизовна	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI FAOLIYATINI BAHOLASHNING BELGILOVCHI ASOSIY KO'RSATKICHLARI VA ULARNING NAZARIY AHAMIYATI	718
Mavrulov Ravshan Nematjonovich	

DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MEXANIZMLARI ASOSIDA INFRATUZILMA LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	724
Saidova Kamolat Farhodovna	
XIZMATLAR EKSPORTI HAJMINING OSHISHIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI	730
Alixonov Mirzoulug'bek Pahlavonjon o'g'li	
KORXONALAR IQTISODIY RIVOLANISHIDAGI TO'SIQLAR VA ULARNI OLDINI OLISH ORQALI KORXONA RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH	735
Bobomirzayev Isroil	
ПЕРСПЕКТИВЫ ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ НЕФТЕГАЗОВОГО КОМПЛЕКСА В УЗБЕКИСТАНЕ	739
Бекмухамедова Малика Искандарбековна	
O'ZBEK TILIDA FONO-GRAFOSTILISTIK VOSITALARNING XUSUSIYATLARI	749
Islomov Dilshod Shomurodovich	
OHANGARON DARYOSI SUV RESURLARIGA SANOAT KORXONALARINING TA'SIRINI TEZKOR ANIQLASH USLUBIYOTINI ISHLAB CHIQUISH	755
Aytmuratov Timurlan Paraxatovich, Abdullaev Botirjon Dadajonovich	
STRATEGIK MENEJMENT MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI KORXONA RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH	759
Umarova Nilufar Abdulkaxor qizi	
KIMYO SANOATI OQOVA SUVLARI VA CHIQINDI ERITMALARDAN OG'IR RANGLI METALLARNI CHO'KTIRISHNING TADQIQOT USULLARI	763
Muzaffarov Umubek Umarovich, Xoliqulov Doniyor Baxtiyorovich, Aripov Avaz Rozikovich, Voxidov Baxriddin Raxmidinovich	
MEHNAT MIGRATSIYASI VA UNING KAMBAG'ALLIKKA TA'SIRI: INKLYUZIV IQTISODIYOT NUQTAI NAZARIDAN TAHLIL	769
Zokirova Manzura Ilhomovna	
FRANCHAYZINGNING HUDUDIY RIVOJLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLARNI PANEL REGRESSIYASI VA MATEMATIK MODELLASHTIRISH ASOSIDA TIZIMLI BAHOLASH	774
Xodjayev Anvar Rasulovich	
TASHKILOTLARDA XODIMLARNI BOSHQARISH VA SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI	781
Rasulov Shohruxbek G'ulomjon o'g'li, Ibragimov Isroil Usmonovich	
RAQAMLI DASTUR BILAN BOSHQARILADIGAN (RDB) DASTGOHLARDA GEOMETRIK MASALANING YECHIMI	785
Xasanov B.M., Yusupov S.M., Abdullajonov A.Sh., Alibekov R.K.	
"YASHIL" IQTISODIYOTGA O'TISHDA HUDUDLARNING SOLIQ SALOHİYATINI OSHIRISH MASALALARI	792
Baxtiyorov Umid Kaxramon o'g'li	
KKI ROTORLI DOIMIY MAGNITLI SHAMOL TURBINASINING MATEMATIK MODELI	798
Bekishev Allabergen Yergashevich, Saodullayev Abror Saypullayevich	
QISHLOQ JOYLARDA AVTOSERVIS XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI: MUAMMOLARI, ISTIQBOLLARI VA YECHIMLARI	802
Shaymardanova Dildora Xaydarjon qizi	
OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI KORXONALARINING RAQAMLI VA YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDAGI O'RNI VA RIVOJLANISH TAMOYILLARI	807
Sharipova Shahlo Istamovna	
ASSESSING THE ECONOMIC EFFICIENCY OF GOVERNMENT INVESTMENT INCENTIVE MECHANISMS IN ENSURING ECONOMIC DEVELOPMENT: EVIDENCE FROM UZBEKISTAN	811
Abdullaev Zafar Anvarovich	
HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISHDA MINTAQAVIY TURISTIK KLASSTERLARINING STRATEGIK AHAMIYATLI	818
Ollanazarov Bekmurod Davlatmurotovich	

ECONOMETRIC ANALYSIS OF THE IMPACT OF HOUSING BUBBLES ON COMMERCIAL BANKS IN UZBEKISTAN: EVIDENCE FROM NPL, LCR, AND CAR (2020–2025).....	826
---	-----

Botirov Islombek Ulug'bek o'g'li

TIJORAT BANKLARIDA RISK-MENEJMENT TIZIMIDA ESG-MA'LUMOTLAR O'RNI	836
--	-----

Madaminov Bekzod Allayarovich

TIJORAT BANKLARIDA RISK-MENEJMENT TIZIMIDA ESG-MA'LUMOTLAR O'RNI

Madaminov Bekzod Allayarovich

Ma'mun universiteti Magistratura bo'limi boshlig'i,
fizika-matematika fanlari bo'yicha
falsafa doktori (PhD), v.b. professor
ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-2806-691X>

Annotatsiya. Mazkur maqolada rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlar banklarida ESG-omillar, raqamli transformatsiya va Big Data texnologiyalarining kredit hamda investitsion portfelni boshqarishdagi roli tahlil qilinadi. Tadqiqot ESG tamoyillari orqali risklarni kamaytirish, barqaror investitsiyalarni shakllantirish va banklarning moliyaviy barqarorligini mustahkamlash, shuningdek raqamli va analitik platformalarning samaradorlikni oshirishdagi ahamiyatini asoslaydi. Olingan natijalar bank faoliyatida ESG, Big Data va texnologik innovatsiyalarni uyg'unlashtirgan integratsiyalashgan yondashuvni joriy etish zarurligini tasdiqlaydi.

Kalit so'zlar: bank, ESG omillari, Big Data, texnologik innovatsiyalar, operatsion qarorlar, risk-menejment, kredit riski.

Abstract. This article analyzes the role of ESG factors, digital transformation, and Big Data technologies in managing credit and investment portfolios in banks across developed and developing countries. The study demonstrates the importance of ESG principles in reducing risks, promoting sustainable investments, and strengthening financial stability, as well as the contribution of digital and analytical platforms to operational efficiency. The findings confirm the necessity of an integrated approach in banking that combines ESG practices, Big Data analytics, and technological innovation.

Keywords: bank, ESG factors, Big Data, technological innovation, operational decisions, risk management, credit risk.

Аннотация. В данной статье анализируется роль ESG-факторов, цифровой трансформации и технологий Big Data в управлении кредитным и инвестиционным портфелем банков развитых и развивающихся стран. Исследование обосновывает значение принципов ESG в снижении рисков, формировании устойчивых инвестиций и укреплении финансовой стабильности банков, а также раскрывает вклад цифровых и аналитических платформ в повышение операционной эффективности. Полученные результаты подтверждают необходимость внедрения интегрированного подхода, сочетающего ESG-практики, технологии Big Data и технологические инновации в банковской деятельности.

Ключевые слова: банк, ESG-факторы, Big Data, технологические инновации, операционные решения, риск-менеджмент, кредитный риск.

KIRISH

Global va milliy miqyosda iqtisodiyotda kuzatilayotgan tarkibiy o'zgarishlar va siklik tebranishlar ayrim davrlarda retsessiya ehtimolini oshirmoqda. Shu bilan birga, barqaror rivojlanishga yo'naltirilgan strategik taraqqiyot yo'nalishi o'z dolzarbligini saqlab qolmoqda va iqtisodiy siyosatning ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida qaralmoqda. Barqaror rivojlanish konsepsiyasi biznes jarayonlariga ilgari tijorat banklari tomonidan yetarli darajada qamrab olinmagan keng ko'lamdagi axborot resurslarini integratsiya qilishni nazarda tutadi. Bu esa bank faoliyatida atrof-muhitni muhofaza qilish, jamiyat manfaatlari va korporativ boshqaruv tamoyillarini tizimli ravishda inobatga olish zaruratidan kelib chiqadi.

Mazkur ustuvor yo'nalishlar ilmiy adabiyotlar va amaliy hujjatlarda ESG (Environmental, Social, Governance) atamasi bilan ifodalanadi, biroq ushbu parametrlarning mazmuni turli manbalarda turlicha talqin etiladi [1] (Zhirnova, 2022). Bank sohasida tashqi muhit (me'yoriy-huquqiy va kon'yunkturaviy omillar) hamda mijozlarning xulq-atvori to'g'risidagi ma'lumotlarni yig'ish va qayta ishlash allaqachon biznesning standart funksional qismi hisoblanadi. Bu esa o'z navbatida, o'zgaruvchan iqtisodiy sharoitlarda bank qarorlarini moslashtirib borish imkonini beradi.

Biroq “yashil transformatsiya” jarayoni bank faoliyatida mutlaqo yangi va sezilarli hajmdagi ma’lumotlar oqimini shakllantirmoqda. Aksariyat tijorat banklari ushbu ma’lumotlarni kompleks tahlil qilish va samarali boshqarish uchun zarur tashkiliy va texnologik infratuzilmani bosqichma-bosqich rivojlantirib bormoqda. Bu jarayon banklarning raqamli transformatsiyasi bilan chambarchas bog’liq bo’lib, ma’lumotlar sifatini oshirish, analitik platformalarni takomillashtirish va integratsiyalashgan boshqaruv tizimlarini joriy etishni talab etadi. Mazkur yo’nalishdagi tizimli yondashuv banklar uchun yangi imkoniyatlar yaratishi bilan birga, strategik boshqaruvning sifat jihatidan yangi bosqichiga o’tishni taqozo etadi [2].

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Mazkur adabiyotlar sharhi rivojlanayotgan bank sektorida ESG-faktorlar, raqamli transformatsiya va Big Data texnologiyalarining kredit hamda investitsion portfelni boshqarish, shuningdek iqtisodiy xavfsizlikni ta’minlashdagi rolini yoritadi. Ilmiy manbalarda ESG-faktorlar barqaror rivojlanish va “yashil” iqtisodiyot tamoyillari asosida bank portfeli risklarini optimallashtirish va mas’uliyatli investitsiyalarni shakllantirishda muhim omil sifatida baholanadi. Shu bilan birga, raqamli transformatsiya bank biznesining strategik ustuvor yo’nalishiga aylangan bo’lib, real vaqt rejimida monitoring, prognozlash va raqamli xizmatlar samaradorligini oshirish imkonini bermoqda. Big Data va analitik platformalar kredit risklarini prognozlash, portfelni diversifikatsiya qilish va operatsion qarorlarni tezkor qabul qilish imkonini beruvchi muhim resurs sifatida e’tirof etiladi. ESG ma’lumotlarini boshqarish va texnologik infratuzilmani optimallashtirish masalalari esa banklarning raqobatbardoshligini oshirish hamda texnologik risklarni samarali boshqarishda muhim ahamiyat kasb etadi. Shu nuqtai nazardan, integratsiyalashgan yondashuv – ESG prinsiplari, Big Data tahlili va raqamli transformatsiyani uyg’unlashtirish – banklarning barqarorligi, moliyaviy xavfsizligi va uzoq muddatli raqobatbardoshligini ta’minlashning asosiy omili sifatida namoyon bo’ladi.

O’zbekiston olimlari B.T. Berdiyarov [11], V.A. Kotov, I.L. Butikov, N.X. Jumayev, O.B. Sattarov [12], O.Q. Abduraxmanov, R.T. Tursunov, R.R. Tojiyevlar [13] tijorat banklari faoliyati, ularning vazifalari va rivojlanishining nazariy hamda amaliy jihatlarini keng yoritganlar. Shuningdek, bank marketingi va moliyaviy menejmentni boshqaruv jarayonlariga tatbiq etish masalalari A.Sh. Bekmurodov, B.Z. Mustafayev [14], B.K. Mirzamaydinov [15], M. Nasritdinova, M.M. Abduraxmanova kabi olimlarning ilmiy izlanishlarida o’z aksini topgan. Biroq globallashuv va raqamli transformatsiya sharoitida tijorat banklarining moliyaviy barqarorligini ESG va Big Data omillari bilan bog’liq holda kompleks o’rganish masalasi yetarli darajada chuqur tadqiq etilmagan. Ushbu ilmiy izlanish aynan mazkur bo’shliqni to’ldirish, nazariy qarashlar va uslubiy yondashuvlarni tizimlashtirish hamda amaliy tavsiyalar ishlab chiqishga qaratilgan.

Barqaror rivojlanish konsepsiyasi doirasida banklar transformatsiyasining zarurligi va real tayyorgarlik darajasi o’rtasidagi tafovut yangi risk maydonini shakllantiradi hamda tijorat banklarining iqtisodiy xavfsizligiga sezilarli ta’sir ko’rsatadi. Avvalgi tadqiqotlarda qayd etilganidek, “iqtisodiy xavfsizlik, ‘yashil’ iqtisodiyot va modernizatsiya o’zaro chambarchas bog’liq kategoriyalar bo’lib, ularning rivojlanishi obyektiv omillar bilan shartlangan” [3]. Shu bois, ESG tamoyillarini raqamli va analitik platformalar bilan integratsiyalash bank sektorining barqaror rivojlanishi va iqtisodiy xavfsizligini ta’minlashning muhim sharti sifatida qaraladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda tijorat banklarida risk-menejment tizimida ESG (Environmental, Social, Governance) ma’lumotlarining o’rni va ahamiyatini kompleks baholash maqsadida tizimli nazariy tahlil usulidan foydalanildi. Ushbu yondashuv bank faoliyatini alohida jarayonlar yig’indisi sifatida emas, balki o’zaro bog’langan elementlardan iborat yagona moliyaviy-iqtisodiy tizim sifatida ko’rib chiqish imkonini beradi. Shunga muvofiq, risk-menejment mexanizmlari, ESG ko’rsatkichlari, kredit portfeli sifati, moliyaviy barqarorlik hamda korporativ boshqaruv omillari o’zaro integratsiyalashgan tarkibiy qismlar sifatida tahlil qilindi.

Tizimli nazariy tahlil doirasida kirish bosqichida ESG ma’lumotlari va tashqi institutsional omillar, jarayon bosqichida risklarni identifikatsiya qilish, baholash va monitoring mexanizmlari, chiqish bosqichida esa bankning barqarorlik, likvidlik va rentabellik ko’rsatkichlari o’rganildi. Har bir elementning funksional vazifasi hamda ularning o’zaro ta’siri mantiqiy-taqqoslama va strukturaviy tahlil asosida asoslab berildi.

Shuningdek, ilmiy adabiyotlarni umumlashtirish, abstraksiya, sintez va komparativ tahlil usullari orqali ESG omillarining kredit, operatsion va reputatsion risklarni boshqarish hamda kamaytirishdagi roli nazariy jihatdan izohlandi. Natijada ESG ma’lumotlarini risk-menejment tizimiga integratsiya qilish banklarning uzoq muddatli moliyaviy barqarorligini ta’minlovchi muhim strategik instrument ekani konseptual jihatdan asoslandi. Shu tariqa tizimli nazariy tahlil tadqiqot metodologiyasining ilmiy poydevorini shakllantirib, bank faoliyatini barqaror rivojlantirishga qaratilgan amaliy tavsiyalar ishlab chiqish imkonini berdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Kredit riski bank daromadlarining asosiy manbai bilan bevosita bog'liq bo'lib, o'rta muddatli istiqbolda bankning iqtisodiy xavfsizligiga to'g'ridan-to'g'ri ta'sir ko'rsatadi. Operatsion va regulyator risklar ham kredit riski kabi tijorat bankida boshqaruv obyekti hisoblanadi, biroq risk-menejment tizimiga yangi ESG omillarining integratsiya qilinishi boshqaruv jarayonining murakkabligini va ko'lamini sezilarli darajada kengaytiradi. Reputatsion risk esa uzoq muddatli strategik maqsadlarga ta'sir ko'rsatib, bank strategiyasini ishlab chiqish va amalga oshirish jarayonida alohida e'tiborni talab etadi.

Shu tariqa, bank iqtisodiy xavfsizligiga ta'sir ko'rsatuvchi risklar landshafti bosqichma-bosqich emas, balki yuqori sur'atlarda yangilanib bormoqda. Bu jarayon bank biznes-jarayonlarining turli zonalarini, jumladan, bugungi kunda muhim funksional soha hisoblangan IT-infratuzilmani ham qamrab olmoqda. Bank sektorida raqamli texnologiyalar, xususan mikroxizmatlar va yakuniy iste'molchiga xizmat ko'rsatish tizimlarining faol (hatto boshqa tarmoqlarga nisbatan tezroq) joriy etilishiga qaramay, ESGning "yashil transformatsiyasi" bilan bog'liq yangi IT-vazifalar yuzaga kelmoqda.

Yangi ma'lumotlar oqimi asosan ESG baholashining "E" (ekologik) komponenti bilan bog'liq bo'lib, mijozlar bilan o'zaro munosabatlarni yanada keng qamrovda baholash imkonini bermoqda. Ilgari banklar mijozlarning ekologik ko'rsatkichlarini chuqur tahlil qilmagan, chunki bu ma'lumotlar biznesning asosiy parametrlariga bevosita ta'sir ko'rsatmagan. Shartli ravishda "birinchi zona" deb ataladigan masala — kiruvchi axborot oqimidan amaliy ahamiyatga ega ma'lumotlarni ajratib olish — ESG birlamchi ma'lumotlarining yangiligi va past darajada tuzilganligi sababli yangi kompetensiyalarni shakllantirishni talab etadi. Masalan, 2018 yilda Rosbank o'zining tuzilmagan ma'lumotlar omborida 350 milliarddan ortiq yozuv mavjudligini qayd etgan. Bankda ma'lumotlarni yuklash, qayta ishlash va transformatsiya qilish bo'yicha qariyb 15 mingga protsedura mavjud bo'lib, har kuni omborga 7 milliondan ortiq yangi yozuvlar kelib tushadi.

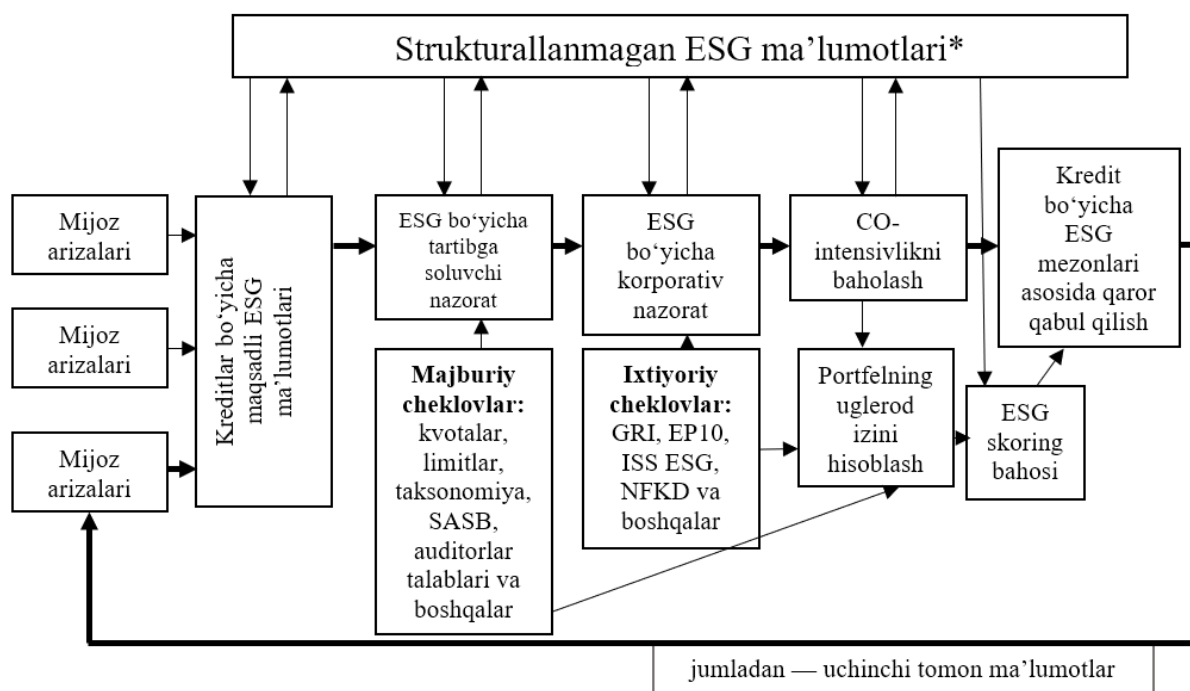
Big Data doirasidagi ESG ma'lumotlar bloki jadal rivojlanmoqda va 2022 yilga kelib ushbu guruhga mansub parametrlar (ma'lumot turlari) soni 1000 taga yaqin deb baholanmoqda. Ikkinchi muhim zona — foydali ma'lumotlardan boshqaruv (operatsion) jarayonlarida, jumladan ilgari barqaror boshqaruv amaliyotiga ega bo'lgan prognozli tahlilda samarali foydalanishdir. Agar birinchi masala tashqi resurslarni jalb qilish, masalan, ayrim funksiyalarni outsorsing qilish orqali qisman hal etilishi mumkin bo'lsa (garchi bunday resurslar bozori cheklangan bo'lsa-da), ikkinchi zona bank menejmentining bevosita va strategik mas'uliyat doirasiga kiradi [4].

ESG bilan bog'liq risklarni boshqarish bo'yicha strategik choralar asosiy masalalardan birini — xodimlar tomonidan yangi muhim omillarni hisobga olish jarayonining ahamiyatini yetarli darajada anglashni — kuchaytirishga qaratilgan bo'lishi lozim. Bu bank korporativ madaniyatini rivojlantirish va transformatsion o'zgarishlarni tizimli ravishda boshqarishni talab etadi. Mazkur jarayon rejalashtirilgan tashkiliy yangilanish bo'lib, o'zgarishlarni boshqarishning murakkab shakli sifatida namoyon bo'ladi. Bank barcha xodimlarini ESG talablari va ularning bank strategiyasidagi ahamiyati haqida xabardor qilishi zarur. Xodimlar faol jalb etilmaganda, o'zgarishlar jarayoni kundalik operatsion faoliyat darajasida sekinlashishi mumkin.

Strategik barqaror rivojlanish maqsadlarini bankning taktik tijorat maqsadlari, jumladan infratuzilmaga investitsiyalar va iqtisodiy xavfsizlik bilan bog'lovchi kompleks normativ hujjatni ishlab chiqish maqsadga muvofiqdir. ESG mezonlarini qaror qabul qilishning operatsion jarayonlariga integratsiya qilish — ya'ni bank risklariga ta'sirini baholashda ham, bankning tashqi muhitdagi ESG ko'rsatkichlariga ta'sirini aniqlashda ham — IT-ta'minotga nisbatan yangi funksional va texnologik talablarni shakllantiradi. Bank IT-infratuzilmasining boshlang'ich holati, odatda, mavjud operatsion jarayonlarga moslashgan va xarajatlarni optimallashtirishga yo'naltirilgan bo'lib, kengaytirilgan ma'lumotlar oqimini qabul qilish va qayta ishlashga har doim ham yetarlicha moslashgan emas. Shu sababli tarixan shakllangan murakkab IT-arxitekturaga yangi komponentlarning qo'shilishi o'rta va uzoq muddatli istiqbolda operatsion jarayonlarni murakkablashtirishi mumkin, bu esa tizimli modernizatsiyani talab etadi.

Mazkur jarayon ESG omillari ta'sirida shakllanayotgan yangi biznes-model rivoji bilan bog'liq tipik risklarni yuzaga keltiradi va ularni boshqarish bo'yicha kompleks yondashuvni talab qiladi. Xorijiy tajribani tahlil qilish asosida quyidagi tavsiyalarni ilgari surish mumkin [5]. Ma'lumotlar hajmi va xilma-xilligi operatsion qarorlar qabul qilishda sun'iy intellekt vositalaridan foydalanishni taqozo etadi, bu esa bankning raqobat ustunliklari tarkibida yangi analitik va texnologik kompetensiyalarni shakllantirish zaruratini yuzaga keltiradi. "Ichki bank jarayonlari" bo'yicha asosiy tavsiyalar quyidagilarni o'z ichiga oladi: yangi ESG talablari va cheklovlarini mavjud boshqaruv jarayonlariga integratsiya qilish (masalan, kredit skoringi algoritmlarini qayta ko'rib chiqish); ma'lumotlarni qayta ishlash reglamentlarini, jumladan ularning tarkibi, himoyasi va yangilanish chastotasini optimallashtirish; ESG siyosatlarini amaliyotga joriy etish bo'yicha aniq reja ishlab chiqish (masalan, investitsiyalar uchun "yashil" sertifikatlarini olish tartiblarini belgilash) [6].

ESG ma'lumotlarining murakkabligi va ko'p omilliligi ularning operatsion jarayonlarga chuqur integratsiyalashgan holatini grafik model orqali yaqqol ifodalash imkonini beradi (1-rasm).

1-rasm. Kredit jarayoniga ESG ma'lumotlarini kiritish¹

ESG ma'lumotlarini biznes-jarayonlarga integratsiya qilish uchun mos IT-arxitekturani yaratish va uni barqaror qo'llab-quvvatlash jarayonidagi asosiy murakkabliklar regulyator talablarining dinamik o'zgaruvchanligi, investorlar va manfaatdor tomonlarning nomoliyaviy ko'rsatkichlarga nisbatan ustuvorliklaridagi farqlar hamda baholash uchun zarur ma'lumotlar hajmining muntazam ortib borishi bilan izohlanadi. Shu bilan birga, ESG mezonlarining kredit operatsiyalari rentabelligiga ta'siri amaliyotda allaqachon kuzatilmoqda: masalan, "yashil" qarz oluvchilar uchun kredit resurslari qiymatining milliy valyutada 0,4 foiz punktgacha, xorijiy valyutada esa 0,15 foiz punktgacha pasayishi mumkin. Yirik kredit portfeliga ega banklar uchun bu rentabellik ko'rsatkichlariga sezilarli ta'sir ko'rsatishi ehtimoli mavjud. Biroq boshqa tomondan, regulyator tomonidan risklar bo'yicha rezervlash jarayonida muayyan imtiyozlar qo'llanilishi mumkin. Mazkur tuzatishlar va yuklamalar kredit jarayoniga kompleks va muvozanatli tarzda integratsiya qilinishi lozim.

Shu o'rinda ta'kidlash joizki, qarz oluvchining to'lovga layoqatsizlik riskini baholash, loyiha rentabelligini aniqlash hamda kredit qarorini qabul qilishda qo'llaniladigan an'anaviy moliyaviy mezonlar o'z ahamiyatini saqlab qoladi. Muammolarning uchinchi yo'nalishi ESG ma'lumotlarini boshqarish bilan bog'liq bo'lib, bu borada quyidagi chora-tadbirlar maqsadga muvofiq: bank ichida ESG ma'lumotlari aylanishi uchun markaziy javobgarlikni belgilash; turli manfaatdor guruhlar – moliyaviy blok, risk-menejment, IT-xizmatlar, ma'lumotlarni saqlash va himoya qilish bo'linmalari hamda ste'yxolderlar – manfaatlarini muvofiqlashtirish; ESG ma'lumotlarini bozor va regulyator talablaridagi o'zgarishlarga tezkor moslashtirish (masalan, ayrim energetika yo'nalishlariga investitsiya cheklovlari yoki alohida mahsulot segmentlariga qo'yiladigan talablarni inobatga olish) [7].

ESG omillarini bank biznes-jarayonlariga integratsiya qilish murakkabligi bilan bir qatorda, barqaror rivojlanish konsepsiyasiga o'tish bank infratuzilmasiga tushayotgan yuklamani ham oshirmoqda va bu yangi moliyaviy hamda texnologik risklarni shakllantirmoqda. Xususan, IT-arxitekturaning uzluksiz kengayib borishi bilan bog'liq risklar "texnik qarz" tushunchasi orqali izohlanadi. O'zgaruvchan biznes sharoitlariga tezkor moslashish zarurati esa ushbu sharoitlarni tavsiflovchi katta hajmdagi ma'lumotlarning to'planishiga olib kelmoqda, bu esa banklardan yanada mukammal boshqaruv va texnologik modernizatsiyani talab etadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

ESG-ma'lumotlarni bank boshqaruvi biznes-jarayonlariga integratsiya qilish bankning iqtisodiy xavfsizligiga bevosita ta'sir ko'rsatadi, chunki bu operatsion jarayonlarning yanada murakkablashuvi va yangi boshqaruv yondashuvlarini talab etadi. Mazkur jarayon ayrim operatsiyalarning daromadlilikiga hamda operatsion risklar darajasiga ta'sir etishi mumkin. Shu bilan birga, katta hajmdagi sust strukturaviylashtirilgan ma'lumotlarni mashinaviy qayta ishlash zarurati axborot infratuzilmasiga qo'shimcha yuklama tushiradi va ekspluatatsion

1 Muallif ishlanmasi

xarajatlarning ortishiga olib keladi. Biroq ushbu transformatsiya uzoq muddatli istiqbolda bankning barqarorligi va raqobatbardoshligini mustahkamlash uchun muhim strategik omil bo'lib xizmat qiladi.

ESG-ma'lumotlarni tijorat banki boshqaruv jarayonlariga joriy etishning asosiy tamoyillari mualliflar tomonidan ajratilgan biznes-jarayonlarni boshqarishning uchta muammoli zonasi doirasida tavsiyalar shaklida bayon etildi. Xususan, yangi dolzarb masala sifatida texnik qarzni ortib borishi alohida e'tirof etilib, uni samarali boshqarish bo'yicha yondashuvlar taklif etildi.

Texnik qarzni o'ldirish, monitoring qilish va uni bosqichma-bosqich optimallashtirish mexanizmlari bankning moliyaviy modellari, boshqaruv instrumentlari hamda ma'lumotlar bazalariga integratsiya qilinishi lozim. Bu, ayniqsa, bank risklari landshafti tezkor o'zgarib borayotgan sharoitda tijorat bankining iqtisodiy xavfsizligini mustahkamlash, operatsion barqarorligini ta'minlash va ESG-transformatsiya jarayonini muvozanatli amalga oshirishning muhim sharti hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Жирнова Д. Р. Влияние ESG-факторов устойчивого развития на формирование кредитного и инвестиционного портфеля банка // Известия высших учебных заведений. Серия: Экономика, финансы и управление производством. – 2022. – № 2(52). – С. 6–13. <https://doi.org/10.6060/ivecofin.2022522.596>
2. Серов Е. Р. Ключевые тренды цифровой трансформации банковского бизнеса // Ученые записки Международного банковского института. – 2022. – № 2(40). – С. 201–221.
3. Сигова М. В. «Зеленая» экономика как фактор экономической безопасности // Известия Санкт-Петербургского государственного экономического университета. – 2016. – № 3(99). – С. 47–53.
4. Бова С. Ускорение невозможно без аналитики [Электронный ресурс] // Банковское обозрение. – Режим доступа: <https://bosfera.ru/bo/uskorenie-nevozmozhno-bez-analitiki>
5. Ключников О. И. Big Data в прогнозной аналитике банков // Ученые записки Международного банковского института. – 2021. – № 1(35). – С. 43–60.
6. Никитина И. А., Барабанова М. И., Павлушков И. В. Российские регионы в повестке «зеленого перехода» // Ученые записки Международного банковского института. – 2022. – № 3(41). – С. 165–175.
7. Сигова М. В., Долбежкин В. А. Информация как новый ресурс рыночной экономики. Банковский аспект // Проблемы рыночной экономики. – 2022. – № 4. – С. 87–101. <https://doi.org/10.33051/2500-2325-2022-4-87-101>
8. Heller D., Reiter A., Schöbl S., Soller H. ESG data governance: A growing imperative for banks [Electronic resource] // McKinsey Digital. – Available at: <https://www.mckinsey.com/capabilities/mckinsey-digital/our-insights/tech-forward/esg-data-governance-a-growing-imperative-for-banks>
9. ESG-трансформация как вектор устойчивого развития. Т. 1. – М.: Издательство «Аспект Пресс», 2022. – 631 с.
10. Dalal V., Krishnakanthan K., Münstermann B., Patenge R. Tech debt: Reclaiming tech equity [Electronic resource] // McKinsey Digital. – Available at: <https://www.mckinsey.com/capabilities/mckinsey-digital/our-insights/tech-debt-reclaiming-tech-equity>
11. Berdiyarov B. T. Tijorat banklari aktiv operatsiyalarining daromadliligi: Iqtisod fanlari nomzodi ilmiy darajasini olish uchun yozilgan dissertatsiya avtoreferati. – Toshkent: BMA, 2002. – 21 b.
12. Kotov V. A. Organizatsiya rynka tsennykh bumag. – T.: «Moliya», 2007; Butikov I. L. Rynok tsennykh bumag Uzbekistana: problemy formirovaniya i razvitiya. – T.: «Konsauditinform Nashr», 2008.
13. Jumayev N. X., Abdurahmonov O. Q. Jahon moliyaviy-iqtisodiy inqirozi: sabablari va uni bartaraf etish muammolari. – T.: Akademnashr, 2010. – 160 b.
14. Sattorov O. B. Tijorat banklari likvidliligini ta'minlashni takomillashtirish: Iqtisod fanlari nomzodi ilmiy darajasini olish uchun yozilgan dissertatsiya avtoreferati. – Toshkent: BMA, 2008. – 21 b.
15. Tojiyev R. R. Tijorat banklari likvidliligini boshqarishning innovatsion strategiyasi ("Agrobank" OATB misolida): Iqtisod fanlari nomzodi ilmiy darajasini olish uchun dissertatsiya. – T.: TDIU, 2011.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100